

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 aprilie

Seria I, Anul XXIX, Nr. 10 (343), 2022

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Paștelui,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

SCRISOARE PASTORALĂ

LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI 2022

„Știu că pe Isus cel răstignit Îl căutați” (Mt. 28, 5)

Cristos a Înviat!

Dragii mei,

„Știu că pe Isus cel răstignit Îl căutați - nu este aici”(cf. Mt. 28, 5-7) le spune „îngerul Domnului, coborât din cer”, femeilor venite „ca să vadă mormântul”. Îngerul care fusese trimis pentru a lămurii nedumerirea înfricoșată a sufletelor omenești avea „înfățișarea ca fulgerul și îmbrăcămintea albă ca zăpada” și le spune răsplatit celor de față și, de fapt, și nouă celor de astăzi: „A înviat, ... veniți de vedeți și, ... mergând spuneți!”

Dacă stăm bine să ne gândim, nu vom greși observând că este, de fapt, același „înger al Domnului” care „a fost trimis într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret”, la o fecioară al cărei nume era Maria, spre a-i dezvălui lumina adevărului: „Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine”; „vei naște fiu, ... Fiul Celui Preaînalt”! (cf. Lc. 1, 26-32). Vedem că acest „înger al Domnului” este foarte convingător, vorbește cu „o

putere de sus”, atât când o vestește pe Maria că prin ea va veni Mântuitorul în lume, cât și acum, când le spune mironosițelor că Isus a înviat din morți, pentru mântuirea lumii!

A înviat! A înviat! ... aceste cuvinte ale „îngerului Domnului” răsună în sufletele noastre, ca un ecou venit de dincolo de timp, de la facerea lumii, când „a zis Dumnezeu”, cu aceeași „putere de sus”, „Să fie lumină! Și a fost lumină” (Fc. 1, 3)!

Paștele Domnului sunt, de fapt, o nouă facere a lumii, iar Cristos cel înviat ne spune nouă tuturor: „Eu sunt lumina lumii. Cel ce Mă urmează pe Mine nu va umbla niciodată în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Io. 8, 12). În fața mormântului gol și la cuvintele îngerului, femeile mironosițe și-au adus poate aminte de „Lumina lumii” și de faptul că Isus le-a spus apostolilor: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Io. 14,6) și de acolo, de la mormânt, cuprinse de spaimă și de cutremurul iscat în ființa lor de vestirea îngerului, au plecat în grabă pentru a vesti apostolilor și lumii că **Isus a înviat**.

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Eugen Ivuț, Ioan Moldovan, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it;
Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin ”Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Dragii mei,

Trăim un timp pe care mintea și sufletul nostru îl percep ca pe un coșmar fără limite: pandemia care ne-a claustrat doi ani, iar acum războiul în Ucraina, aici la poarta noastră, ne dă alte temeri și spaime. Cu toții ne-am temut și continuăm să ne temem de un virus, iar acum, cu toții am văzut distrugere și moarte, suferință și pribegie, case care nu mai sunt și oameni morți. Cine mai știe care au fost ucrainenii sau rușii, cine va ști vreodată? Probabil, la gropile comune, se vor pune niște cruci care să amintească de „cei căzuți” într-un război fără sens, aici lângă noi... Îi vor căuta părinții, sau cei apropiați, sau prietenii ... dar oare, „îngerul Domnului” va fi oare acolo ca să le spună „știu că pe cel căzut îl căutați ...” și să-i încurajeze: „nu este aici – a înviat”... Zbuciumate și grele timpuri! Tragice încercări pentru bietul, atât de fragil în vârtejul absurd al suferinței și al morții!

Iubiți credincioși,

Peste gropile comune ale celor morți în răz-

boiul din Ucraina s-a împins pământul cu buldozerul, dar dincolo de pământ și cenușă este învierea morților în Învierea Domnului. Au vrut să-i ascundă, să nu-i mai știe nimeni, dar au uitat că Adevărul este veșnic. Tocmai acești morți nevinovați, trupurile lor aruncate fără o slujbă și fără o lacrimă la căpătâi vin să întărească convingerea noastră că Învierea este un act supranatural, o taină a iubirii, iertării și grației divine care are valoare absolută și depășește puterea noastră de cuprindere! Ne-o repetă Îngerul Domnului, stând pe piatră – Cristos a înviat! Ne-o repetă fiecare dintre acești morți aruncați în gropile comune – Cristos a Înviat!

Astăzi, precum întotdeauna, răul are un nume – îl știm cu toții – îi știm pe toți irozii veacurilor! Prin istorie am cunoscut mereu asemenea satrapi și pilați și irozi dar, la mormântul lor nimeni nu mai plânge. Plânge în schimb lumea pe drumul crucii lui Isus și la mormintele celor fără de cruci, iar din aceste lacrimi se naște bucuria Învierii. Aceste gropi comune și morții împrăștiați pe străzi ne strigă nouă, de dincolo de moarte: Cristos a înviat, el este Calea; Cristos a biruit, El este Adevărul; Cristos a învins moartea, El este Viața! El, Domnul, ne repetă mereu și neîncetat: „Să vă iubiți, ... să vă iubiți unii pe alții” (Io. 13,34).

Dragii mei,

Acum este momentul în care nu trebuie să disperăm și să ne pierdem încrederea! ”Îngerul Domnului” stătea așezat pe piatra de la ușa mormântului lui Isus, iar acea piatră simbolizează „pecetea și biruința răului”. Acolo, în mormânt, în spatele acelei pietre, ar fi trebuit să rămână captiv Isus, în moarte, după judecata și fapta celui rău. Însă, „îngerul Domnului”, acolo pe piatra mormântului, strălucește de lumină, de o ”Lumină de sus” care este mai puternică decât răul, decât moartea, decât ura – pentru că este ”lumina Domnului”!.

Acum, mai mult decât oricând, este ceasul în care trebuie să credem în Înviere! Domnul, Cristos cel înviat, este pacea inimilor noastre! Iar acest strigăt – Cristos a înviat! - a schimbat direcția istoriei umane și curgerea timpurilor, acest strigăt ne dă speranța și azi și în aceste vremuri încercate.

DA și mereu DA: a înviat, „precum a spus, „nu vă fie teamă” (cf. Mt. 28, 5-6)! A înviat! ne-o spune Biserica (1Cor. 15,20) – aceasta este Vestea cea bună și speranța noastră! Să-l primim pe Domnul în viața noastră! Acesta este momentul, ora sfântă a învierii noastre! Bunul Dumnezeu ne

iubește nedrămuț, și chiar dacă încercările în lume nu lipsesc, ba chiar par a se înmulți demonic, iubirea Domnului e atotbiruitoare.

Cristos a înviat!

– acesta este timpul potrivit pentru a-i mulțumi Domnului pentru toți și pentru toate;

– acesta este timpul nouă adus anume pentru a ști să prețuim viața și pacea;

– acesta este timpul special pentru dăru

din inimă și a ajuta pe cei aflați în nevoi și în pribegie;

– acesta este timpul pentru bucuria iertării și a iubirii;

– acesta este timpul lui Cristos înviat și timpul mântuirii noastre;

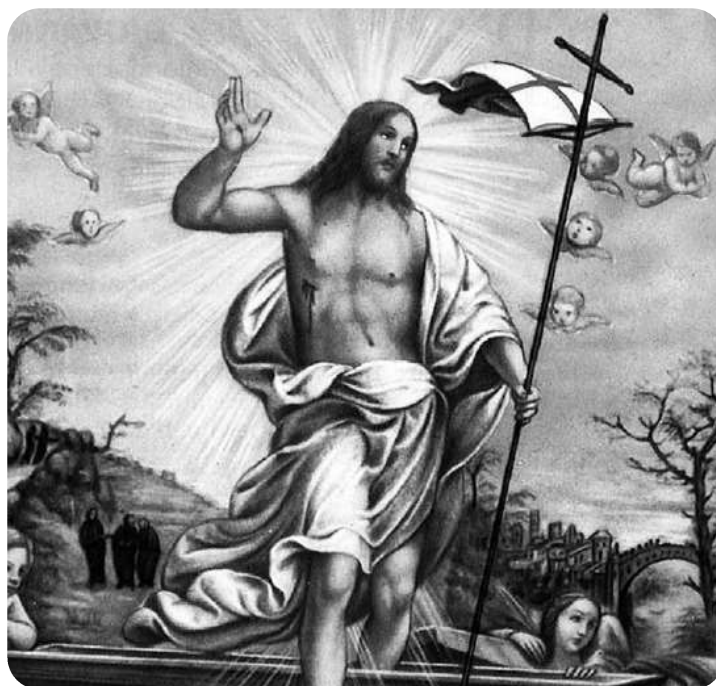
Acum este timpul să ascultăm cuvintele Domnului: „Să vă iubiți unii pe alții”!

Acum este timpul Învierii!

Cristos a Înviat!

Sărbători fericite!

+ Virgil BERCEA
Episcop

Declarația comună CCEE-CEC cu privire la războiul din Ucraina

Membrii Comitetului mixt al Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa (CCEE) și al Conferinței Bisericilor Europene (CEC), reuniți la Bratislava pe 21 martie 2022, au lansat un apel către liderii națiunilor și comunității internaționale să facă tot ce le stă în putere pentru a pune capăt războiului actual din Ucraina, care distruge vieți și provoacă suferințe nespuse.

ÎPS Aurel Percă a fost prezent la această întâlnire, fiind membru al Comitetului mixt CCEE-CEC din 27 octombrie 2021, când a acceptat numirea în cadrul acestuia. Comitetul mixt CCEE-CEC are în centru raporturile ecumenice între Bisericile din Europa, dar și problemele comune cu care se confruntă acestea.

Din partea CCEE, din Comitetul mixt au participat Mons. Gintaras Linas Grušas, Arhiepiscop de Vilnius, Președintele CCEE; Cardinalul Jean-Claude Hollerich, Arhiepiscop de Luxemburg, Vicepreședinte CCEE; Mons. Ladislav Nemet, Episcop de Zrenjanin, Vicepreședinte CCEE; Mons. Bertram Meier, Episcop de Augsburg (Germania); ÎPS Aurel Percă, Arhiepiscop Mitropolit de București; Mons. Gregorz Grzegorz Ryś, Arhiepiscop de Łódź (Polonia); Pr. Manuel Barrios Prieto, Secretar general și purtător de cuvânt al COMECE; Pr. Martin Michalíček, Secretar general al CCEE; Pr. Antonio Ammiranti, Vicesecretar general și purtător de cuvânt al CCEE.

CEC a fost reprezentat prin membrii comitetului de conducere, printre care și ÎPS Iosif, Arhiepiscop și Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române pentru Europa Centrală și Meridională.

La Bratislava, pe lângă angajamentul Bisericilor europene pentru pacea în Ucraina, Comitetul mixt CEC-CCEE a discutat despre modalitățile de primire a documentului ecumenic Charta Oecumenica, activitățile CEC și consolidarea relațiilor CEC-CCEE și actualul Proces Sinodal al Bisericii Catolice.

Declarația comună CEC-CCEE este redată în-

tegral mai jos:

Noi, membrii Comitetului reunit al Consiliului Conferințelor Episcopilor Europeni și ai Conferinței Bisericilor Europene, reuniți la Bratislava pentru reuniunea noastră anuală, facem apel la liderii națiunilor și la comunitatea internațională să facă tot ce le stă în putință pentru a pune capăt războiului actual care distruge vieți și provoacă suferințe nespuse.

Inima credinței creștine este pacea și reconcilierea, exemplificate în viața lui Isus Cristos. „Isus nu a promovat niciodată violența sau intoleranța. El a condamnat în mod deschis utilizarea forței pentru a obține puterea asupra altora” (Fratelli Tutti 238). Smerenia și compasiunea Sa față de cei care suferă s-au aflat în centrul slujirii Sale: „Văzând mulțimile, i s-a făcut milă de ele, căci erau istovite și părăsite” (Mat 9,36).

Religia nu poate fi folosită ca mijloc de justificare a acestui război. Toate religiile, și noi, creștinii, suntem uniți în a condamna agresiunea rusă, crimele care au fost comise împotriva poporului ucrainean și blasfemia folosirii abuzive a religiei în acest context.

Asistând la marea suferință a celor care trăiesc în Ucraina, și care se refugiază din ea, le cerem autorităților religioase și politice să se angajeze într-un dialog adevărat și să promoveze o pace durabilă.

Mulțumim pentru munca extraordinară desfășurată de Biserici și ONG-uri, precum și de către autoritățile locale și de stat din țările vecine cu Ucraina și nu numai, pentru a-i primi pe cei care își părăsesc casele și fug de război.

Recunoaștem, de asemenea, vocile din poporul rus care protestează curajos împotriva invaziei și suntem solidari cu aceștia în lupta lor.

Îndemnăm la continuarea tuturor eforturilor de susținere a vieții, care dau mărturie despre Dragostea lui Cristos pentru aproapele nostru.

Continuăm să ne rugăm pentru darul păcii și facem apel la toți creștinii să ni se alăture în această rugăciune, sporind, în același timp, eforturile de afirmare a valorii vieții și de promovare activă a reconcilierii.

Bratislava, 21 martie 2022

[www:arcb.ro](http://www.arcb.ro)

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Rugăciuni pentru Ucraina

3.04.2020

Iubiți frați și surori!

Sunt recunoscător pentru cuvintele pe care Mons. Scicluna mi le-a adresat în numele vostru. Dar eu sunt cel care vă spun: Grazie! [Mulțumesc!] Aș vrea să exprim recunoștința mea domnului președinte al republicii și autorităților, fraților mei Episcopi, vouă, dragi preoți, călugări și călugărițe, și tuturor cetățenilor și credincioșilor din Malta și din Gozo pentru primirea și afectul de care am avut parte. În această seară, după ce voi întâlni diferiți frați și surori migranți, va fi deja ora să mă întorc la Roma, dar voi duce cu mine multe momente și cuvinte din aceste zile. Atâtea gesturi. Mai ales voi păstra în inimă atâtea fețe, și fața luminoasă a Maltei! Mulțumesc și celor care au lucrat pentru această vizită; și aș vrea să salut cordial frații și surorile din diferite confesiuni creștine și religii pe care i-am întâlnit. Cer tuturor să se roage pentru mine; eu voi face asta pentru voi. Să ne rugăm reciproc!

În aceste insule se respiră simțul poporului lui Dumnezeu. Mergeți înainte așa, amintind că credința crește în bucurie și se întărește în dăruire. Continuați lanțul de sfințenie care i-a făcut pe atâția maltezi să se dăruiască lui Dumnezeu și celorlalți cu entuziasm. Mă gândesc la Dun Ġorġ Preca, canonizat în urmă cu cincisprezece ani. Și în sfârșit aș vrea să adresez un cuvânt tinerilor, care sunt viitorul vostru. Dragi prieteni tineri, împărtășesc cu voi cel mai frumos lucru al vieții. Știți care este? Este bucuria dăruirii în iubire, care ne face liberi. Dar această bucurie are un nume: Isus. Vă urez frumusețea de a vă îndrăgosti de Isus, care este Dumnezeu al milostivirii – am auzit aceasta astăzi în Evanghelia -, care crede în voi, visează cu voi, iubește vieților voastre și nu vă va dezamăgi niciodată. Și pentru a merge înainte mereu cu Isus și cu familia, cu poporul lui Dumnezeu, nu uitați rădăcinile. Vorbiți cu bătrânii, vorbiți cu bunicii, vorbiți cu vârstnicii!

Domnul să vă însoțească și Sfânta Fecioară Maria să vă păzească. O rugăm acum pentru pace, gândindu-ne la tragedia umanitară din Ucraina martirizată, încă sub bombardamentele acestui război sacrileg. Să nu încetăm să ne rugăm și să îi ajutăm pe cei care suferă. Pacea să fie cu voi!

O încetare pascală a focului

10.04.2022

Iubiți frați și surori!

Înainte de a încheia această celebrare, doresc să vă salut pe voi toți, îndeosebi pelerinii veniți din diferite țări, între care numeroși tineri. Tuturor, și celor care sunt conectați prin media, urez o bună Săptămână Sfântă! Sunt aproape de iubitul popor din Peru, care trece printr-un moment dificil de tensiune socială. Vă însoțesc cu rugăciunea și încurajez toate părțile să găsească cel mai repede o soluție pașnică pentru binele țării, în special al celor mai săraci, respectând drepturile tuturor și instituțiile.

Imediat ne vom adresa Sfintei Fecioare Maria în rugăciunea *Angelus*. Chiar îngerul Domnului, la Buna Vestire, i-a spus Mariei: „La Dumnezeu nimic nu este imposibil” (Lc 1,37). La Dumnezeu nimic nu este imposibil. Chiar și încetarea unui război al cărui sfârșit nu se vede. Un război care în fiecare zi ne pune în fața ochilor măceluri inumane și cruzimi atroce săvârșite împotriva civililor lipsiți de apărare. Să ne rugăm pentru aceasta. Suntem în zilele care preced Paștele. Ne pregătim să celebrăm victoria Domnului Isus Cristos asupra păcatului și asupra morții. Asupra păcatului și asupra morții, nu asupra cuiva sau împotriva altcuiva. Dar astăzi este războiul. Pentru ce se vrea să se învingă astfel, în maniera lumii? Astfel doar se pierde. De ce nu se lasă să învingă El? Cristos a purtat crucea pentru a ne elibera de dominarea răului. A murit pentru ca să domnească viața, iubirea, pacea.

Să se depună armele! Să se înceapă o încetare pascală a focului; dar nu pentru a reîncărca armele și a relua lupta, nu!, o încetare a focului pentru a ajunge la pace, printr-o adevărată negociere, dispuși și la vreun sacrificiu pentru binele oamenilor. De fapt, ce victorie va fi aceea care va împlânta un steag pe o grămadă de dărâmături? La Dumnezeu nimic nu este imposibil. Lui să ne încredințăm, prin mijlocirea Fecioarei Maria.

Mihaela CABA-MADARASI

Farul de Lumină

În drumul fiecărei persoane există un moment în care totul ia o nouă direcție: o clipă, un glas, o chemare. Deși adesea parcursul vieții noastre e presărat de umbre și margini, de neliniști sau frământări, de idealuri personale sau neputințe omenești, odată cuprinși de vocea Celui care strigă în deșertul propriei noastre existențe, drumul devine Cale... În încercarea noastră de a invita preoții și persoanele consacrate ale Eparhiei de Oradea să împărtășească frumusețea propriei vocații, pe parcursul acestui drum sinodal pe care ne aflăm cu toții, am stat de vorbă în această lună cu **părintele Alexandru Chivari**, paroh al Parohiei Greco-Catolice „Sfântul Dumitru” din comuna Sânmartin, în zona metropolitană a Oradei. Tată a patru copii, dintre care unul seminarist, părintele Alexandru este slujitor în Via Domnului de mai bine de 25 de ani.

Lăudat să fie Isus, părinte Alexandru! Cum ați descrie acest sfert de secol din viața dumneavoastră?

Un sfert de secol sau peste 30 de ani?! Aș putea spune că am pornit pe această cale, în februarie 1990, când mi-am dat demisia de la locul de muncă, Unio Satu-Mare. Am pornit spre necunoscut, dar am întâlnit momente de har. Am avut șansa să fiu prezent la Roma, când a avut loc prima vizită Ad Limina Apostolorum a Episcopilor Catolici din România după 50 de ani de interdicție. Cu aceea ocazie l-am întâlnit pe Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al-II-lea (foto). Afând că

eram găzduit de Congregația Don Orione, mi-a adresat câteva cuvinte, (îl cunoscuse pe Sfântul Luigi Orione). Am simțit în acele clipe o „relație umană foarte caldă și profundă”, nu una rece sau autoritară. Îi sunt recunoscător PSS Vasile Hossu pentru acea ocazie. După experiența studiilor la frații capucini din Veneția, la Institutul Teologic Laurentianum afiliat Facultății de Teologie a Universității Pontificale Antonianum și ospitalitatea orionină am avut o altă viziune asupra ceea ce este biserica. A fost și motivul pentru care am devenit terțiar franciscan. A fost o bucurie – chiar dacă a presupus numeroase sacrificii pentru familie – să celebrez timp de 20 de ani pe altarul primei biserici franciscane greco-catolice din Gruilung (com. Lăzăreni, jud. Bihor), unde a fost adusă spre venerare o bucățiță din lemnul Sfintei Cruci, în 1930, când a fost consacrată biserica de Fericitul Episcop Valeriu Traian Frențiu. La Veneția l-am cunoscut pe Sfântul Francisc de Assisi

prin studiile săvârșite, iar în România „am mers” pe urmele primilor frați franciscani greco-catolici. Nu pot ignora dificultățile, dar nu pot nici să nu apreciez Calea pe care Dumnezeu mi-a oferit să o parcurg. Am fost binecuvântat să întâlnesc și să cunosc sfinți!

A existat o persoană sau un moment special în care ați putea spune că drumul vieții dumneavoastră a luat o altă direcție? Ce a presupus aceasta?

Dacă aș fi fost întrebat în decembrie '89 dacă vreau să devin preot, nu știu dacă aș fi răspuns afirmativ, dar după câteva săptămâni am venit la Oradea, pentru formarea preoțească. Abia după acele evenimente am aflat că un frate de al bunicii din partea mamei, era preot greco-catolic. Pr. Orha Avram, fost învățător la Rușeni, a fost hirotonit în clădestinitate la 1 octombrie 1975. Exact după 20 de ani am devenit și eu preot la aceeași dată. Un alt frate de-al bunicii, împușcat de ruși la București, a urmat teologia la Viena. Surorile Nicoară din Congregația Notre Dame de Sion, Valerica (60 de ani de viață consacrată) și Viorica (20 de ani superioara congreghției în România), profesorul Iuliu Oros (fratele mamei) cel care a înființat Corala Francisc Hubic, regretatul pr. Vasile Anderco din Satu-Mare, sunt doar câțiva din cei care „mi-au făcut cunoscută” Biserica Greco-Catolică. Nu pot să-l uit pe cel care mi-a pus prima dată întrebarea: «vrei să devii preot greco-catolic?». Se numește Cătană Iosif, din Satu-Mare, ajuns la venerabila vârstă de 96 de ani. O persoană foarte atașată de biserică, chiar și la această etate. Poate că întrebarea pusă în acele zile tulburi de la începutul anului 1990, a fost momentul provocator în decizia de a-l urma pe Isus pe calea slujirii sacerdotale.

Aveți o devoțiune specială care vă inspiră în viața spirituală?

Devoțiunea este atracția pentru rugăciune. Este o modalitate necesară de a rămâne în contact cu Cel pe care îl iubești. Chiar și împrejurările vieții de zi cu zi (muncă, studiu, familie) devin indicii pentru ca o rugăciune mai convinsă să fie adusă lui Dumnezeu. În general noi urmăm un exemplu. Avem devoțiunile tradiționale. Pentru mine cred că cel care a lăsat o am-

prentă spirituală mai puternică este pr. Ion M Gârleanu, unul dintre primii călugări franciscani greco-catolici, venit la Oradea în 1929. Îi sunt recunoscător lui Baci Todere (Pintea) din Calea Mare. Dragostea dânsului față de frații franciscani, și în special față de pr. Gârleanu, mi-a trezit interesul. Căutând prin presa vremii și din mărturiile despre acesta, am descoperit o parte a spiritualității sale descrisă într-un mod magnific de Ion Bradu, învățător în comuna Lăzăreni, în acele timpuri. Simplitatea sa franciscană, îmbinată cu dragostea pentru mântuirea sufletelor, pot spune că sunt ceea ce mă inspiră în viața spirituală.

Sunteți păstor de comunitate și părinte a patru copii. Iar vocația preoției s-a transmis în familia dumneavoastră. Cum trăiește un tată chemarea la preoție a unui fiu fiind și el preot?

Fiecare vocație este unică și irepetabilă, pentru că se împletește cu persoana, istoria sa, caracterul său. Dar există câteva indicii care, atunci când încep să se acumuleze, cresc foarte mult probabilitatea ca Domnul să încerce să facă ceva înțeleș. Fiecare părinte, cred, se simte bucuros dacă unul dintre copii îi urmează profesia. Sunt mulțumit de alegerea profesională pe care au făcut-o fiecare (dintre cei 4). Dacă vorbim despre preoție, nu putem spune că este o profesie, o meserie. Preoția este o misiune, una personală care trebuie înde-

plinită. Cum? Când? Acest lucru îl vedem doar la final. Sigur că experiența lui va fi una diferită. Deocamdată, Dominic este în ultimul an de facultate și cred că nu se opri aici cu studiile. În ordinele călugărești sau congregații religioase durează cel puțin 10 ani formarea teologică. Sunt fericit de copiii pe care Dumnezeu mi i-a încredințat pe o perioadă limitată de timp, nu pentru alegerile pe care le fac, profesiile pe care le vor urma, ci pentru că sunt copiii noștri, adică ai mei și a soției, căreia îi mulțumesc pentru tot sacrificiul de mamă și soție. Și nu a fost puțin...

Părinte Alexandru, la final, vă invităm să adresați un gând personal pentru Biserica secolului XXI-lea, invitată de Papa Francisc să parcurgă acum un drum sinodal.

Cunoaștem că Papa Francisc a venit cu mult timp în urmă cu ideea de a parcurge „împreună”, ca Popor a lui Dumnezeu, un parcurs sinodal. Poate în Biserica noastră am întârziat puțin startul. Aceasta este impresia mea. Văd o teamă de a merge împreună, de a asculta, de a vorbi. Nu cred că la nivel de Biserică locală se remarcă suficient scopul și beneficiile imense pe care poate să ni-l aducă, nouă, acum și aici, acest parcurs sinodal. De aceea amintesc că toți suntem chemați să luăm parte la acest parcurs sinodal, așa cum se spune în Vademecum. Recent, am participat la un curs online organizat de Universitatea Pontificală Gregoriană din Roma, care s-a încheiat în urmă cu câteva zile. Am descoperit o perspectivă atât de minunată pe care poate să o aibă Biserica dacă ar înțelege, trăi și aplica sinodalitatea. De fapt Isus le-a spus apostolilor: „Între voi să nu fie așa. Ci oricare va vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru...” și ne spune și nouă. Cred că este parcursul sinodal cel mai potrivit pe care îl urez întregii Biserici, creștinătății și nu numai. Isus a pătimat și a Înviat pentru salvarea tuturor. Lăsându-ne conduși de Spiritul Sfânt ne vom putea bucura de Roadele Sale. Vino Spirite Sfinte!

Vă mulțumim!

Silvia PANTIȘ

Învierea lui Isus

Dumnezeu a venit în lume prin Isus. În El este chipul nevăzut al Creatorului făcut om. "Cine m-a văzut pe mine, a văzut pe Tatăl", a spus El. A venit să facă voia Celui ce l-a trimis. Chiar dacă moartea și învierea Lui, făceau parte din planul Tatălui, El a fost într-un tot de acord. "Pentru aceasta mă iubește Tatăl, fiindcă eu îmi dau viața, ca iarăși să o iau... Eu de la mine însumi o dau".

A venit să-l mărturisească pe Tatăl, să ne ajute la cunoașterea Lui. Isus este perfecțiunea, Cel fără de păcat. Dacă El a murit nevinovat, cine poartă totuși vina pentru sacrificiul Lui inimaginabil? De vină nu sunt numai Iuda, marii preoți, cărturarii, Irod, Pilat, cei care l-au preferat pe Baraba. El a văzut generații întregi de oameni care se succedau pe pământ, ce nu-l recunoșteau ca Fiul al lui Dumnezeu, care îl pălmuiau, îl îmbrânceau, îi râdeau în față, calomniindu-l și-l răstigneau prin păcatele comise. Printr-un act de iubire supraomenească, a luat păcatele noastre asupra Lui și s-a dat jertfă ca un Miel blând ce merge la înjunghiere, pentru a ne șterge fărădelegile, pentru a fi socotiți și noi neprihăniți.

Apostolii au început să gândească, să vorbească și să acționeze ca Isus. La fel au făcut și fac sfinții. La fel încercăm și noi, care credem în El.

Fiecare din noi suntem înzestrați cu har divin, suficient pentru a ne mântui, dar depinde cât colaborăm la viața de har, cât ne deschidem inima pentru a-l primi. Harul poate să crească, să se diminueze sau chiar să se piardă, dacă nu ne străduim să rămânem mereu cu o viață spirituală trăită la maximum. Păcatul murdărește chipul Lui Dumnezeu, iar căința îl curățește.

Isus este și acum viu și prezent în mijlocul nostru. Îl întâlnim în mai multe feluri. Îl întâlnim în rugăciune, când suntem "adunați doi sau trei în numele Său". Îl întâlnim în Evanghelie, cu viața Sa, cu prediciile, care sunt de actualitate și azi, cu sfaturile, gesturile de iubire și de vindecare a oamenilor, cu miracolele, precum și cu sacrificiul său de pe Cruce. Îl aflăm apoi în cei umili și săraci, cu care s-a identificat. În Sfânta Euharistie, Isus se umilește din nou, sub speciile pâinii și a vinului.

Când suntem prea preocupați de problemele cotidiene, e posibil să nu-l recunoaștem pe Isus. Este și

cazul celor doi ucenici, ce erau în drum spre Emaus. Fiind întristați și demoralizați de patima și moartea Învățătorului lor, nu recunosc pe Isus înviat, care li se alătură în călătorie. Pe măsură ce vorbesc cu El, care le interpreta scripturile, starea lor se schimbă. Îi fascinează acest "necunoscut" înțărât încât ardea inima în ei și-l invită să înnopteze împreună. L-au recunoscut doar în Euharistie, la frângerea pâinii. Isus s-a făcut apoi nevăzut, grijile lor au dispărut și în locul lor s-a instalat bucuria învierii Domnului.

Isus revine din mormânt cu trup glorificat, pentru o viață cerească, având posibilitatea să treacă prin ușile încuiate și să dispară, dar păstrează rănilor răstignirii Sale. Timp de patruzeci de zile, până la Înălțarea la Cer se arată apostolilor, pentru ca ei să creadă că a înviat și pentru a-i pregăti ca să fie mărturisitori.

Când vom vedea lumea în lumina adevărului divin, atunci multe din problemele cotidiene vor căpăta o mai mică importanță. Chiar atunci când suntem împovărați, deznădăjduiți, tot la Domnul alergăm, invocând ajutor, așa după cum a procedat Sfântul Petru, care i-a răspuns hotărât Lui Isus, când El a întrebat apostolii dacă vor să plece și ei: "La cine să mergem Doamne, Tu ai cuvintele vieții veșnice?" Mântuirea sufletului este prioritară, alte probleme rămânând în plan secundar. Trebuie să ne lepădăm de tot ce

e trecător și să căutăm ceea ce nu piere. Zi de zi trebuie să ne străduim să înțelegem tainele cerești. Astfel, vom aduce roade pentru Dumnezeu. Pentru aceasta va trebui să ne rugăm ca să avem sprijin și mijlocitoare pe Sfânta Fecioară, Mama lui Isus și Mama noastră, care cel mai mult s-a asemănat cu Fiul său.

Prin învierea Lui Isus a fost posibil Sacramentul Euharistiei, instituit de El, este posibil să înviem și noi pentru Cer, unde să ne bucurăm de pacea, iubirea și frumusețea Lui Dumnezeu.

Cum aniversarea completă se face în compania sărbătoritului, noi sărmanii păcătoși suntem invitații lui Isus, în calitate de prieteni. El ne-a pregătit o hrană specială pentru suflet. Să nu-l dezamăgim pe Mântuitorul nostru, care s-a jertfit pentru noi și să nu ne dezamăgim nici pe noi. Deși ne iubește necondiționat, s-ar bucura să fim oaspeții lui. Pentru noi este o mare onoare și un imens câștig.

Ioan F. POP

Panteonul vulcanian

Cu ceva timp în urmă a fost editată, pentru prima dată integral, cartea lui Iosif Vulcan, *Panteon român*, Ed. Vremea, București, 2021. Ediția a fost îngrijită, modernizată și adnotată de teologul și scriitorul Cristian Bădiliță, având un cuvânt înainte semnat de Preasfinția Sa Virgil Bercea, Episcopul greco-catolic de Oradea, și o postfață a autorului acestor rânduri. Cunoscându-și bine posibilitățile literare, climatul politic și social în care se mișca, Iosif Vulcan caută să adune în jurul său condeie de diverse condiții, fiind însă atent să-și asocieze și numele cele mai prestigioase. Preocuparea sa fiind aceea de a impune în conștiința publică cele mai importante repere culturale prin promovarea lor în *Panteonul* său. Dar, desigur, cărturarul bihorean își asigura, în același timp, un statut și un prestigiu pentru revista *Familia*, în paginile căreia vor apărea mai întâi aceste portrete. „Iosif, autorul *Panteonului*, a avut modele în familie, a avut la cine să privească și astfel și-a croit drumul în viață. Avea numai douăzeci și patru de ani când, la Pesta, în 1865, unde studia dreptul, înființează o publicație menită să slujească națiunea română din Imperiul Habsburgic în aspirațiile sale patriotice și culturale, gând ce a rodit sub numele de *Familia*” (P.S. Virgil Bercea).

Publicat în 1869, *Panteonul român*, anunțat ca un prim volum, reia fără cronologie majoritatea portretelor apărute în revistă, începând cu cel al regelui Carol I, căreia îi este și dedicat, și terminând cu cel al lui Vasiliu Alexandru Urechia. Iosif Vulcan reușește să publice doar acest volum cu personalități din mai multe domenii, multe dintre ele rămânând doar în paginile revistei. Dincolo de aceste treizeci și unu de portrete și biografii emblematice pentru spiritualitatea românească a acelei perioade, Iosif Vulcan propune un tablou al unei elite scriitoricești, culturale și politice care să justifice, cu argumente imbatabile, demersul și lupta sa publicistică, apărarea valorilor existente. „Credem de cuviință și sîntem convinși că facem o plăcere și împlinim dorința tu-

turor românilor când începem Panteonul nostru, prima publicație românească de felul acesta”, spune autorul, într-un limbaj adaptat, în *Panteonul român*. *Panteonul vulcanian* este cartea de vizită a culturii române prin care se motiva ultimativ continuarea luptei naționale pentru limba și spiritualitatea românească, conturând o formă incipientă de canon. „Am putea risca să spunem că Iosif Vulcan realiza (sau, mai degrabă, intenționa să realizeze) primul canon, unul predominant cultural, înaintea aceluia estetic al Titu Maiorescu și care, acesta din urmă, se va cristaliza și se va impune abia spre sfârșitul secolului al XIX-lea” (Ion Simuț).

Dincolo de revista de care și-a legat numele, de diversitatea operei sale, care viza prioritar culturalizarea mai mult decât esteticismul literar, Iosif Vulcan a pus în valoare tot ce avea mai bun cultura și spiritualitatea românească într-un gest de o rară generozitate. „Iosif Vulcan încearcă să creioneze un Portret, în mozaic, al *poporului român contemporan* pornind de la elitele sale, cu o dublă intenție: de a sublinia unitatea culturală a neamului (în ciuda răspîndirii geografice și a divizării politice); de a sugera ideea unei *continuități*, măreția trecutului daco-roman regăsindu-se, fie și fragmentar, în măreția prezentului” (Cristian Bădiliță). De fapt, *Panteonul român* rămîne măsura aprecierii și generozității pe care a arătat-o autorul față de contemporani, într-un gest de a înfrunta nu doar istoria, ci și timpul. Din panopia acestui *Panteon* nepublicat în totalitate lipsește un singur portret emblematic – cel al lui Vulcan.

Ioan Alin CREȚU

Ce devenim, dincolo de suprasolicitare?

Confucius avea o exprimare foarte elegantă în care încerca să surprindă conexiunea dintre muncă și plăcere: „Fă ceea ce-ți place cu adevărat și nu vei mai munci nici o zi din viața ta” Luat *ad litteram* nu este posibil un astfel de lucru, dar dacă ajungem să profesăm într-un domeniu care este un hobby pentru noi, atunci nu mai resimțim acel efort și nu se mai pune problema unei suprasolicitări profesionale ci dimpotrivă mergem cu plăcere la muncă.

Dacă pe parcursul carierei omul înregistrează succese asta îl va motiva, îi va da energie, efervescență să mergă mai departe. Dacă va avea insuccese, asta îl va duce la epuizare iar în acest context va apărea și dezamăgirea.

Se pune întrebarea unde se duce stresul la finalul unei zile de muncă? Desigur că acolo unde merg și oamenii... adică acasă. Din păcate nu pot lăsa la ușa casei toată tensiunea acumulată. Viața are un anumit curs, uneori ascendent, alteori descendent. Efectele sunt: stări de oboseală, stres, epuizare și bineînțeles boli. Supus atâtor factori erozivi, se forjează caracterul. Ceea ce pentru unii reprezintă oboseală, pentru alții poate fi o altă zi absolut obișnuită căreia știu că pot să-i facă față.

Persoanele suprasolicitate sunt: mai puțin implicate (cognitiv, atențional), iritate din punct de vedere emoțional, aud dar nu ascultă, evită să interacționeze și nu mai socializează. Au momente când sunt ca și inexistenți, absentează de la locul de muncă sau întârzie în ceea ce au de făcut ajungând și la îmbolnăviri. Boala poate fi asociată cu stresul iar cele cardiovasculare și digestive sunt întâlnite în situații de stres.

Suntem atât de prinși în multitudinea sarcinilor pe care le avem de îndeplinit încât nici măcar nu ne dăm seama că am ajuns la suprasolicitare. În situațiile de depresie dispare chef de viață, pofta de mâncare și de socializare cu ceilalți. Creierul se blochează și nu mai știe ce are de făcut. Ne simțim depășiți de situație. Sunt anumiți factori care fac să se mențină această stare de

suprasolicitare: nesiguranța de sine, obiceiurile proaste, lipsa motivării de a ieși din acea stare, nesușine din partea familiei și a colegilor, de multe ori conflicte cu aceștia, prea multe obligații de serviciu și în principal gândurile negative.

Care este intervalul de timp (profesional vorbind) în care profesorii sunt cei mai vulnerabili la suprasolicitare? Conform cercetărilor la începutul profesiei, la debutul carierei sunt cei mai vulnerabili, dar pot fi și la mijlocul carierei. Dacă am ierarhiza stresul, am putea spune că reacțiile la suprasolicitare ar putea fi: 0 – calm, relaxat; 0 – 5 stare de normalitate, motivat; 5 – 8 stare de stres, 9 – 10 burnout.

Cum ne dăm seama care este limita dincolo de care solicitarea se transformă în suprasolicitare. Când simțim că nu ne ajunge timpul, că avem o stare de tremur, agitație, când nu mai zămbim, când nu ne mai place ceea ce facem, când nu mai putem să dormim noaptea, când suntem pe „pilot automat”, etc.

Conform cercetărilor, asupra noastră într-o zi vin 60.000 de gânduri. Tot conform statisticilor 75% dintre acestea sunt negative. Când mintea noastră se umple de gânduri asemeni unui recipient plin, nu mai există spațiu de relaxare, detașare pentru ceea ce înseamnă plăcerea pentru noi. Ce putem face?

1. Să scoatem capacul recipientului (metaforic vorbind) și să lăsăm aceste gânduri să plece deoarece unele ne pun doar piedici și ne fac să fim disfuncționali în viața de zi cu zi. Pentru a scăpa de ele trebuie să ne descărcăm mintea.

2. Să nu le mai lasăm (gândurile) să vină asupra noastră pentru că unele dintre ele sunt gânduri care vin și ricoșează, altele care vin și trec prin mintea noastră impactându-ne oarecum sumar iar altele sunt gânduri care devin rezidente în mintea noastră adică își găsesc loc acolo, se așează foarte bine, confortabil ca un musafir nepoftit care nu mai vrea să plece.

Exerciții spirituale pentru membrii ASTRU

„Voi sunteți lumina lumii” (Mt 5, 14-16) a fost tema exercițiilor spirituale din Postul Mare la care au participat membrii **Asociației Tineretului Român Unit (ASTRU Oradea)**, pe 2-3 aprilie 2022, în parohia greco-catolică „Nașterea Maicii Domnului” din **Băile „1 Mai”**. La inițiativa susținută de Biroul Pastoral al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea au luat parte studenții ASTRU Oradea, cărora li s-a alăturat grupul tinerilor din parohia greco-catolică „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” Sântandrei însoțit de pr. Romulus Avram. Programul a cuprins două meditații susținute de pr. Laurențiu Costin din Baia-Mare, momente de rugăciune, adorație și comuniune, animate de pr. Ștefan Madarasi, asistent spiritual ASTRU Oradea, precum și un atelier de lucru pe tema sinodalității creat de președinta

Acțiunii Catolice din România, d-ra Codruța Fernea, pentru Sinodul 2021-2023. Exercițiile spirituale ale tinerilor s-au încheiat

duminică, 3 aprilie a.c. alături de PSS Virgil Bercea, pentru a celebra Sfânta Liturghie împreună cu tinerii.

ASTRU Oradea

Exerciții spirituale pentru preoți și soțiile lor

„*Crezul soților*” s-a aflat în centrul exercițiilor spirituale propuse de Vicariatul pentru Preoți al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, cu binecuvântarea PSS Virgil Bercea, preoților din Eparhia de Oradea, împreună cu soțiile lor. Exercițiile, desfășurate în perioada 14-16 martie 2022 la Pensiunea *Colț de Rai* de lângă Zalău, au fost ținute de cunoscutul predicator italian don Renzo Bonetti, expert în *Pastorația Familiei* la nivel internațional și pentru o lungă perioadă de timp director al Biroului Național pentru Pastorația Familiei în cadrul Conferinței Episcopale Italiene. Programul întâlnirii a cuprins cinci meditații, reflecții și mărturii, momente comunitare și participarea la Sfânta Liturghie. Alături de preoții participanți împreună cu soțiile lor, au luat parte la Pr. Antoniu Chifor – vicar cu preoții și Pr. Mihai Tegzeș – vicar cu familiile.

„Dumnezeu își arată întreaga Sa măreție în chipul soților. Familia are misiunea de a revela și de a vesti

iubirea, adică participarea reală la iubirea lui Dumnezeu pentru omenire și pentru Biserica sa. Soții și soțiile participă la misiunea bisericii într-un mod original; cea mai mică familie din parohie este o prezență sacramentală, deoarece arată prezența vie a Mântuitorului.”

Biroul de presă

Exerciții spirituale pentru familii

Între 18 și 20 martie, a.c. au avut loc la Pensiunea „Colț de Rai”, de lângă Municipiul Zalău, exerciții spirituale pentru familii. În fiecare zi au fost ținute conferințe. În total au fost cinci conferințe. A fost și posibilitatea pentru împărtășiri. Împărtășirile au avut ca scop, să se exprime ceea ce a atins pe fiecare cuplu în parte, să se poată învăța din experiențele lor, din viața lor matrimonială, și cum implementează viața de cuplu, care se desfășoară în familie și societate, cum se poate concorda viața matrimonială de creștin, cu lumea cotidiană, cu familia.

La aceasta a contribuit relatorul Don Renzo Bonetti. Translatori și moderatorii Conferințelor au fost: Pr. Dr. Mihai Tegzeș – Vicar Eparhial cu Pastorația Laicilor, și Pr. Mihai Vătmănelu – Vicar General.

Subdiacon Mag. Eugen CLINTOC

Reluarea întâlnirilor AGRU

După o lungă perioadă pandemică, în sfârșit a venit vremea întâlnirii și a revederii la propriu.

Părintele Mihai Vătmănelu, Vicar General și Părinte spiritual eparhial AGRU, alături de domnul Valeriu Domuța, președinte eparhial AGRU, au convocat în 4 aprilie 2022, o întâlnire de lucru a asociației, în Sala de Conferințe a Mănăstirii „Maica Domnului”. Invitația a fost adresată tuturor membrilor AGRU, dar și laicilor doritori să facă parte din această asociație.

Întâlnirea a început și s-a încheiat cu rugăciune, pentru ca Dumnezeu să binecuvânteze această lucrare.

Laura OLOGU
Biroul Pastoral

Pr. Călin Ioan DUȘE

SFÂNTUL IOAN SCĂRARUL 579-659

Sfinții Nil Ascetul/Sinaitul †430 și Ioan Scărarul (579-649) au fost cei mai importanți reprezentanți ai monahismului sinaitic. **(1)** În mănăstirea Sinai, tradiția monahismului egiptean antic s-a desăvârșit în sinteza pe care a realizat-o Sfântul Ioan Sinaitul/Scărarul/Klimacus. **(2)** El a dus o viață ascetică riguroasă timp de patruzeci de ani în pustiu, iar apoi a fost ales prin vot egumen al Mănăstirii Sfânta Ecaterina din Sinai.

Sfântul Ioan Scărarul este unul dintre cei mai reprezentativ dintre Sfinții Părinți ai Bisericii, atât prin modul în care a înțeles să-L urmeze pe Isus Cristos în această viață, dar și prin cartea sa intitulată **Scara**. Ea a influențat pe mulți dintre Sfinții Părinți, constituindu-se într-o lucrare ascetică fundamentală pentru evlavia creștină.

Datele biografice ale Sfântului Ioan Scărarul stau sub semnul întrebării, pentru că nu se cunoaște cu exactitate anul nașterii și cel al morții sale. Potrivit informațiilor pe care le avem, s-a putut aproxima data nașterii sale între anii 529 – 579, dar nu mai târziu de acest interval. Știm că la vârsta de 16 ani, el a venit în obștea Mănăstirii Sinai, care era condusă de starețul Martiriu. Biografia Sfântului Ioan Scărarul a fost alcătuită de un monah pe nume Daniil, care era viețuitor în Mănăstirea Raitului. Această mănăstire în care a viețuit Sfântul Ioan, era la o distanță de aproximativ 30 km de Mănăstirea Sinai, iar între cele două mănăstiri au existat legături permanente. Acestea i-au dat posibilitatea monahului Daniil, care era probabil contemporan cu Sfântul Ioan Scărarul, să-i cunoască viața, așa după cum mărturisește el la începutul *Vieții* alcătuită de el: „Nu este întru a mea putere să o povestesc fără greșală și cu deplină exactitate.”

În această scriere a lui Daniil, datele istorice sunt aproape inexistente, ea având mai mult un caracter pagnegiric. În Mănăstirea Sinai, Ioan a stat patru ani până la moartea starețului Martiriu. Acum a depus și voturile monahale, după care s-a retras în singurătate, într-o peșteră de la poalele Muntelui Sinai, în pustia Tholei situată la o distanță de 8 km de mănăstirea sa. Sfântul Ioan Scărarul a stat aici, sub îndrumarea lui Gheorghe Arasalaitul, și în această peșteră a trăit patruzeci de ani în rugăciune, meditație și studiu. Cât a stat aici au venit la el mulți credincioși pe care i-a ajutat și povățuit în

tainele creștinismului. Activitatea sa de îndrumător spiritual în apropierea mănăstirii s-a bucurat de un mare ecou, cu toate uneltirile pe care le-a avut din partea unor invidioși, care mai târziu au venit să-i ceară iertare.

După mari insistențe, Sfântul Ioan Scărarul s-a întors în mănăstire pentru a fi înscăunat ca stareț/egumen. Nu a stat prea mult timp la conducerea mănăstirii, pentru că s-a retras în peștera sa, lăsând mănăstirea la conducerea fratelui său Gheorghe. **Sfântul Ioan a primit supranumele de Scărarul, după cartea sa intitulată Scara.**

Această scriere este o lucrare de factură ascetică, și ea a dobândit o mare importanță în cadrul Bisericii creștine. **Scara** a fost scrisă la îndemnul prietenului său Ioan, care era starețul mănăstirii Raitu.

Acesta i-a cerut să le dea călugărilor o regulă scrisă, după care ei să trăiască și astfel, să poată urca la cer ca pe o scară asemănătoare cu cea pe care a văzut-o Patriarhul Iacob în vis. În această scriere, care are treizeci de Cuvinte, Sfântul Ioan Scărarul descrie urcușul către cer ca pe treizeci de trepte, gândindu-se la cei treizeci de ani pe care i-a avut Mântuitorul Isus Cristos, înainte de începerea activității publice de propovăduire. Astfel, **Scara** este o înșirare de treizeci

de virtuți și a păcatelor opuse lor, prin care monahul urcă la desăvârșire ca pe treptele unei scări. **(3)**

În creștinism, **Scara** a fost identificată la început cu Mântuitorul Isus Cristos **pentru că El este calea, dar în același timp și scara**. Cartea are ca sursă de inspirație *Scara lui Iacob*. Astfel, **credinciosul, pentru a ajunge în împărăția lui Dumnezeu, trebuie să parcurgă treizeci de trepte spirituale. Ele sunt în număr de treizeci după anii vieții pământești ai Mântuitorului Isus Cristos**. În acest sens, Sfântul Ioan dă următorul îndemn: „Suiți-vă fraților; suiți-vă, cei care cu osârdie v-ați așezat suișuri în inimă, și ascultați pe cel ce a zis: «Veniți să ne urcăm în muntele Domnului, în casa Dumnezeului nostru, care face picioarele noastre ca ale cerbului și ne pune întru lucruri înalte ca să biruim în calea Lui.» Is. 2,3. Alergați, rogu-vă, cu cel ce zice: «să ne sârguim până ce vom ajunge toți la împreunarea credinței și a cunoștinței lui Dumnezeu, la starea de bărbat desăvârșit, la măsura vârstei

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

deplinătății lui Cristos.» Efes. 4,13, care a fost botezat în cel de-al treizecilea an al vieții Sale văzute și care a urcat pe cea de-a treizecea treaptă a scării sufletești, căci Dumnezeu este iubire.”

La Sfântul Ioan reprezentarea desăvârșirii întru virtute prin urcarea treptelor unei scări este rezultatul propriei sale experiențe spirituale. Ca și alți Sfinți Părinți ai Bisericii, el și-a dat seama că apropierea de Dumnezeu este un urcuș care duce la înstrăinarea de păcat, la „*Teologie*“. Etapele acestui urcuș, simbolizate prin treptele unei scări, pot fi treizeci, câte au fost indicate de Sfântul Ioan, dar pot fi și mai puține, dacă ținem seama că ele pot fi contopite. Aceste trepte reprezintă însă ceva mai mult decât simple indicații formale și anume o puternică conștiință a realității spirituale. Așadar, avem de-a face cu un drum pe care-l parcurge sufletul pentru a ajunge la Dumnezeu, și cu stări sufletești, așa cum trebuie să se ierarhizeze ele în merul către Ființa Supremă care peste tot este țelul final. La începutul cărții, Sfântul Ioan adresează cititorilor un îndemn: „*Să urcăm și noi cu sânguința și cu credința aceasta gândită și ducătoare la cer scara, ale cărei trepte ne învață cu multă înțelepciune.*“

Cele treizeci de capitole/trepte sunt următoarele:

1. Despre lepădarea și despărțirea de viața deșartă;
2. Despre neîmpătimire sau neîntristare;
3. Despre înstrăinare și despre cele din visurile tinerilor;
4. Despre mucenicia bărbăteștii ascultări;
5. Despre îngrijita și sincera pocăință și despre închisoarea cea bine plăcută lui Dumnezeu a celor pedepsiți;
6. Despre aducerea-aminte de moarte;
7. Despre plânsul care curăță;
8. Despre liniștirea nemîniere;
9. Despre ținerea de minte a răului;
10. Despre grăirea de rău;
11. Despre tăcere;
12. Despre minciună;

13. Despre trădăvie;
14. Despre lăcomie;
15. Despre desfrânare și despre curățenie;
16. Despre iubirea de arginți;
17. Despre sărăcie;
18. Despre insensibilitate;
19. Despre cântarea de psalmi în adunări;
20. Despre diferitele privegheri;
21. Despre temere;
22. Despre slava deșartă;
23. Despre mândrie și despre necuratele gânduri;
24. Despre simplitate, bunătate, inocență și viciu;
25. Despre umilință;
26. Despre discernământ în care vei descoperi bogăție;
27. Despre pustnicie și singurătate, despre paza minții și despre pustnicii;
28. Despre rugăciunea pură și despre răbdare;
29. Despre nepătimire;
30. Despre iubire, speranță, credință și luminare, și în ce fel este posibilă teologia.

Acestea sunt cele treizeci de trepte pe care dacă le parcurge creștinul ajunge la întâlnirea cu Dumnezeu.

Cartea Sfântului Ioan Scărarul a cunoscut o largă răspândire în toată creștinătatea, dar mai cu seamă în țara noastră. Samuil Micu-Klein (1745-1806), printre cele 27 de traduceri din Sfinții Părinți, a tradus din limba greacă în anul 1803 la Blaj și *Scara* Sfântului Ioan.

Așadar, *Scara* rezumă într-un fel întreaga spiritualitate patristică de până la ea, punând-o sub semnul unui simbol foarte sugestiv, acela al scării și a treptelor pe care, dacă le urcă oricine treaptă cu treaptă poate ajunge la desăvârșire și la unirea cu Dumnezeu. (4) *Scara* Sfântului Ioan este o perla a spiritualității creștine, un model de viață spirituală, desfășurată progresiv, având ca țintă finală întâlnirea omului cu Dumnezeu.

Biserica noastră îl pomenește pe Sfântul Ioan Scărarul în 30 Martie și în a patra Duminică din Postul Mare. (5)

(1) Marius Telea, *Istoria și spiritualitatea Imperiului Bizantin* Vol. 2. *Civilizația, cultura și spiritualitatea Imperiului Bizantin*, Editura Reîntregirea Alba-Iulia, 2021, p. 97; (2) *Istoria bisericească universală*, Vol. I, De la întemeierea Bisericii până în anul 1054. Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Ediția a II-a, revizuită. Coordonator: Pr. Prof. Viorel Ioniță, Pr. Prof. Dr. Daniel Benga, Pr. Prof. Nicolae Chifăr, Pr. Prof. Dr. Adrian Gabor, Pr. Prof. Dr. Ioan-Vasile Leb, Pr. Prof. Dr. Constantin Pătuleanu, Editura Basilica, București, 2021, p. 544; (3) Arhid. Prof. Univ. Dr. Constantin Voicu, Pr. Lect. Univ. Dr. Lucian-Dumitru Colda, *Patrologie* Vol. II, Editura Basilica, București, 2015, pp. 130-131; (4) Ioan Scărarul, *Scara Raiului*, Precedată de *Viața pe scurt a lui Ioan Scolasticul* și urmată de *Cuvântul către Păstor*. Traducere, introducere și note de mitropolit Nicolae Corneanu, (Timișoara, Amarcord, 1994), p. 10; (5) Lect. univ. dr. pr. Călin Ioan Dușe, *Patrologie*, curs pentru studenți, pp. 436-439.

Primiri de noi membri în Reuniunea Mariană

În 25 Martie, a.c., de sărbătoarea "Buna Vestire", la Sanctuarul Eparhial "Maica Domnului" din Oradea, șase persoane, care și-au exprimat dorința să intre în Reuniunea Mariană, pentru a o sluji mai mult pe Preacurata Fecioară Maria, au fost primite în Asociație, în mod solemn, în cadrul Sfintei Liturghii de la ora 10.00

Celelalte marianiste prezente ne-am reînnoit adeviziunea la Reuniunea Mariană.

Mulțumim părintelui paroh Iulian Robu, asistentul spiritual al Reuniunii Mariene.

Mulțumim Fecioarei Maria, (reprezentată prin frumoasa statuie de la Fatima), care ne-a luat sub protecția Ei de Mamă, pe care o rugăm să ne țină aproape de Ea și să ne conducă pașii ca să o putem sluji cu toată ființa noastră. Amin!

Silvia PANTIȘ

În fiecare 25 a lunii, hai la Palatul Episcopal

Vineri, 25 martie 2022, de sărbătoarea Bunei Vestiri, porțile Palatului Episcopal Greco-Catolic s-au deschis pentru orădeni. Chiar dacă după incendiul care a devastat edificiul în 25 august 2018, interiorul Palatului este încă în suferință, Episcopia Greco-Catolică dorește să inițieze o serie de evenimente culturale în fiecare dată de 25 a lunilor care urmează. Ciclul manifestărilor se va încheia în 25 august cu un concert caritabil.

Vom avea în acest lung interval posibilitatea să achiziționăm fragmente din vitraliul care s-a distrus și care lumina edificiul în foaiorul de marmură (25 martie), flori în culorile decorațiunilor din palat (de Florii și-n toată Săptămâna Mare), cărți, lucrări de artă având ca tematică Palatul. Toate aceste evenimente au loc pentru a ne familiariza cu acest loc de a cărui prezență am fost văduviți în ultimii ani, pentru a ne asuma cât de grea este refacerea lui și cât de mult mai este până la finalizarea lucrărilor.

Donațiile primite ca urmare a acestor serii de evenimente vor fi folosite pentru continuarea lucrărilor de restaurare a interioarelor. Vă așteptăm!

Rodica INDIG
Consilier cultural

Îndrumar catehetic

Cu binecuvântarea PSS Virgil Bercea și prin străduința și implicare Pr. Traian Dobrată și a Doamnei Cecilia Frățilă, a apărut **Îndrumarul catehetic pentru pregătire la Sfânta Spovadă și Împărtășanie – pentru copii și tineri**. Volumul, după modelul întrebare-răspuns, este un instrument foarte util copiilor și tinerilor care se pregătesc pentru

aceste două sacramente, oferind și o serie de răspunsuri la întrebările pe care le au tinerii zilelor noastre, întrebări legate de Dumnezeu, Biserică, păcat, Sacramentele Bisericii. Cartea mai conține și o câteva rugăciuni esențiale pentru tineri și copii, precum și un ajutor în examinarea conștiinței.

Volumul se găsește și în format online pe site-ul nostru la secțiunea Manuale online sau accesând direct linkul de mai jos.

<https://www.egco.ro/wp-content/uploads/2022/03/Indrumar-catehetic.pdf>

Biroul de Presă

Când înfăptuirea binelui cere ajutor!

Realitatea semenilor noștri ucraineni este în continuare zdruncinată nu doar de climatul actual de război, ci și de insuficiența resurselor de bază de care au atât de multă nevoie oamenii care fug din calea terorii pentru a supraviețui. O astfel de situație întâlnim în localitatea Apșa de Jos, din Ucraina, unde oamenii ajung, cu sutele, obosiți, flămânzi, speriați și deznădăjduiți. Asociația Caritas Eparhial Oradea a răspuns afirmativ solicitării de a oferi ajutor.

Astfel, am trimis **4 tone** de produse alimentare, articole de igienă și alte produse (**Ulei, Făină albă, Zahăr, Orez, Paste, Dulciuri, Conserve, Lapte, Scutece copii, Șervețele umede, Șervețele nazale, Absorbante, Rechizite, Periuțe de dinți, Pastă de dinți, Hârtie igienică, Săpun lichid, Șampon, Gel de duș, Role hârtie**) în Apșa de Jos, Ucraina.

Produsele donate au fost strânse de asociația noastră prin colecta inițiată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică de Oradea, pe perioada a trei săptămâni. Au răspuns apelului **Parohia Greco-Catolică, Beliu, jud. Arad, Parohia Greco-Catolică, Plopiș, jud. Sălaj, Parohia Greco-Catolică "Sfânta Treime" din Oradea, Parohia Greco-Catolică Sântandrei, Parohia Greco-Catolică, Holod, Parohia Greco-Catolică, Beiuș, Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuși" și Clasele Step by Step de la Liceul Greco-Catolic "Iuliu Maniu" și mulți alți binevoitori, persoane fizice din Oradea.** O parte din produsele trimise au fost donate și de **Congregația Surorilor Misionare ale Patimilor lui Isus din Oradea, prin sora Cezarina și credincioși din Perugia, Italia.**

Cele patru tone de produse au fost transportate, gratuit, de domnul **Gheorghe Scorțe**, de la Casa de tip familial "Margherita" din Telechiu, ajutat fiind de seminariștii de la Seminarul Teologic Greco-Catolic "Sfinții Trei Ierarhi" din Oradea.

Responsabili și dornici să ajute au fost, și de această dată, voluntarii asociației dar și voluntari de la **Facultatea de Asistență Socială din Oradea.** La preluare precum și la ambalarea lor pe categorii, în cutii de carton puse la dispoziție gratuit, în vederea transportării, de firma SC VPK PACKGING SRL.

Providența a făcut ca Preasfinția Sa Virgil Bercea să fie în vizită la Sighet când Caritas a trimis al doilea camion cu ajutoare. L-am rugat să ne împărtășească câteva gânduri: *"Ieri am fost la Sighet pentru că, de două săptămâni, seminariștii noștri sunt la Casa Congregației Surorilor Maicii Domnului, Congregație care a pus, încă din primele zile, la dispoziția Primăriei Sighet, casa pentru găzduire refugiaților din Ucraina. Sora Adriana mi-a spus că, pe acolo au trecut deja peste 1.200 de persoane și că au un grup care s-a oprit și vor rămâne pentru încă o perioadă acolo.*

Seminariștii noștri, nu doar cei de la Oradea, ci și cei de la Blaj și de la Cluj, sunt prezenți acolo ca să

ajute surorile să gestioneze această situație destul de grea, deoarece trebuiau gestionate probleme de primire, de cazare, de asigurarea meselor, apoi de a-i ajuta să plece pe cei care doreau să meargă mai departe.

Eu am mers acolo pentru a-i încuraja pe seminariști, să le reamintesc că noi ținem foarte mult ca să îl ajutăm pe cel ce este la ananghie și mai ales pe aceste persoane care acum au trebuit să își lase casele și patria și să fugă din calea războiului.

Imediat după începerea războiului, o prietenă apropiată sufletului meu, doamna Carmen Pantiș, mi-a dat un telefon și m-a întrebat: «Părinte, unde putem să dăm ceva?» Și, atunci l-am chemat pe părintele Olimpiu și i-am zis: «Părinte, trebuie să ne organizăm.» Așa s-a reușit ca la Caritas Eparhial să se adune tot ceea ce oameni de bună voință și de bună credință au voit să adune și să ajute prin Biserica noastră.

Întâmplarea a fost că ieri, când am plecat la Sighet, Caritas Eparhial Oradea a trimis un alt transport pentru refugiați în Apșa de Jos, Ucraina. Părintele din Apșa mi-a spus că acolo sunt vrei 3.000 de refugiați care au nevoie de ajutor. S-au oprit acolo pentru a fi mai aproape de frontieră în cazul în care războiul se apropie, iar dacă nu, să se poată întoarce mai ușor la casele lor.

Odată ajuns acolo, am găsit fețe triste și eu am venit trist de acolo pentru că nu poți veni altfel. Este o tragedie ce se întâmplă, văzând aceste femei și acești copii care sunt găzduiți la Sighet. Femeile aproape toate au izbucnit în lacrimi când m-au văzut și am încercat să trec foarte discret ca să nu provoc mai multă durere. Am fost impresionat foarte tare, mai ales când am văzut copii care rămân cu bucuria lor acolo, în sala de mese, mâncau, alergau, se jucau, se dădeau pe leagăne în curtea surorilor.

Este mare lucru această disponibilitate a românilor. Nu am crezut niciodată că pot fi atât de disponibili cu semenii noștri. Vreau să îi felicit și Bunul Dumnezeu nu îi va uita niciodată pentru că El însuși a spus: «am fost flămând și mi-ați dat să măncânc, am fost însetat și mi-ați dat să beau, am fost fără adăpost și mi-ați dat un loc să dorm». Dragii mei români, ați făcut-o pentru ucraineni de data asta, dar ați făcut-o pentru Cristos care este în suferință.

Vă mulțumesc tuturor celor care v-ați implicat și mulțumesc și familiei din Ucraina care a dorit să rămână în orașul nostru, în spațiile Episcopiei noastre, care ne-a dat o lecție despre cum să înțelegem valoarea binelui pe care noi îl avem. Ori de câte ori îi întâlnesc sunt cu surâsul pe buze și cu lacrimi în ochi.

Mereu și în fiecare zi la Liturghie mă rog pentru încetarea războiului în Ucraina și pace în lume. Bunul Dumnezeu să ne asculte rugăciunile la toți și Maica Sfântă să ne ocrotească pe noi și pe poporul ucrainean care astăzi este la mare ananghie."

Pr. Olimpiu TODOREAN

Raport anual, 2021

În sinteză vă prezentăm activitățile **Asociației Caritas Eparhial Oradea în anul 2021.**

Prin **serviciile de asistență socială** oferite de asociația noastră răspundem profesionist și integrat următoarelor nevoi: **lipsa hranei, lipsa îmbrăcăminte, lipsa documentelor de identificare, lipsa informării cu privire la drepturile legale, lipsa unui sprijin în situații de criză și lipsa accesului la condițiile minime de efectuare a igienei corporale.**

În prezent, **Departamentul de asistență socială** își desfășoară activitatea prin **serviciul social acreditat "Cantina Socială", prin serviciul acreditat Centrul rezidențial „Casa Frențiu”, prin serviciul de tip after-school în Centrul „Sfântul Martin” din Ioaniș și prin programul social „Sprijin pentru familii aflate în dificultate”.**

Anul 2021 a continuat șirul provocărilor din anul anterior, provocări pe care am încercat să le transformăm în progrese individuale ale beneficiarilor **Serviciului Cantina Socială.**

În cifre, **Serviciul Cantina Socială** se prezintă astfel: **40** de persoane iau masa de prânz zilnic; au fost **30** de solicitări noi; **53** de contracte și acte adiționale; **53** de informări privind serviciile noastre sociale; **53** de beneficiari distincți, **183** de dușuri efectuate de către **14** persoane diferite; **8.260** porții de mâncare gătită și servite și **1.080** porții felul doi servite, primite de la

restaurantul *Black Wolf*.

(Teodora BODA, Asistent social practicant).

Serviciul Centrul Rezidențial "Casa Frențiu" acordă servicii fiecărui beneficiar conform unui plan individualizat de asistență și îngrijire în funcție de nevoile individuale: îngrijire personală; asistență pentru sănătate; recuperare și reabilitare funcțională; viață activă și contacte sociale; integrare și reintegrare socială. În cursul anului 2021, Centrul Rezidențial "Casa Frențiu" a asigurat servicii unui număr de **35** de persoane vârstnice provenite din diverse zone ale țării. (Miruna MOZA, Coordonator centru).

Centrul after school "Sfântul Martin" din Ioaniș a oferit servicii sociale pentru **45** de copii de clasele I –IV. De asemenea, asociația a intervenit prin sprijinirea a **37** de familii beneficiare a Centrului. Activitățile desfășurate se realizează în funcție de nevoile

reale ale copiilor. Prin activitățile desfășurate, oferim copiilor: - *asistență socială*; - *o masă caldă zilnică*; - *gustare*; - *ajutor în efectuarea temelor pentru școală*; - *meditații școlare*; - *activități recreative*; - *activități de creație*; - *activități educative informale, formale și non-formale*. (Corina ANDRAȘ, Coordonator centru).

(urmare din pag. 16)

Anul 2021 a fost un an plin de schimbări pentru **Departamentul de Voluntariat**. 69 de voluntari activi au ales să sprijine comunitatea în care trăiesc realizând 2.467 de ore de voluntariat. Pe parcursul anului 2021, în cadrul Asociației Caritas Eparhial Oradea, s-au înscris 32 voluntari noi. Voluntarii s-au implicat în: *Colecta de Paști*; *“Prietenii pentru un zâmbet”*; *Promovarea voluntariatului la EduFest*; *Proiectul educațional “Fii voluntar pentru comunitatea ta!”*; *Voluntarii aduc schimbarea*; *Colecta de Crăciun*; *Campanie caritabilă la Liceul de Arte și la Colegiul Național “Iosif Vulcan” din Oradea și Cursuri de formare a voluntarilor*. **(Patricia PELE, Coordonator).**

Activitatea **Departamentului de Fundraising** s-a concretizat prin următoarele proiecte:

Colecta de Paști; *Colecta specială “Duminica Samarineanului Milostiv”*; *Colecta de Crăciun*; *Pășim spre un viitor mai bun*; *Rechizite pentru copii*; *Proiect “Implicarea face diferența” cu Kaufland România*; *Rechizite pentru copii*; *Moș Nicolae există*; *Căldură în suflete și casele celor sărmani*; *Pachete de sărbători pentru cei sărmani*; și *Campania Creștem Oradea Împreună*; *Donații online primite prin programul SOPHIA de la 209 donatori*; *Campania 3,5% adresată persoanelor fizice și Campania Redirecționare 20% din impozitul pe venit sau profit*; 30 de entități juridice ne-au sponsorizat în numerar și 9 entități juridice ne-au sponsorizat în bunuri materiale. **(Ramona PALTIN, Fundraiser).**

De la înființare și până în prezent, organizația s-a dezvoltat și a crescut în mod continuu, diversificându-și activitatea pentru a răspunde cât mai bine nevoilor din comunitate.

O contribuție semnificativă la această creștere a avut-o activitatea depusă în cadrul **Departamentului de Proiecte**. În anul 2021, au fost în desfășurare 10 proiecte și un alt proiect a fost depus spre finanțare:

1. Proiectul **Dezvoltarea profesională a specialiștilor ce lucrează în comunitățile roma** se desfășoară pe o perioadă de 2 ani în valoare de

135.885 Euro.

2. Proiectul **Sustenabilitate financiară a organizației**. În valoare de **27.520 Euro.**

3. Proiectul **Instruire privind politicile de protecție a copiilor și a adulților vulnerabili**, în valoare de **24.500 Euro.**

4. Proiectul **Creșterea impactului organizației în comunitatea Eparhiei Greco-Catolice de Oradea**, în valoare de **28.500 \$.**

5. Proiectul **„Dezvoltare locală pentru localitățile dezavantajate din Județul Bihor”** privind creșterea gradului de utilizare a serviciilor de către grupuri vulnerabile din 2 comunități: Ioaniș și Cheț, în valoare de **849.582 Euro.**

6. Proiectul **Grădinița Frențiu**. Un proiect inițiat în anul 2020. Valoare este estimată la **700.000 euro**. Pentru finalizarea construcției încă adunăm fonduri. La ora actuală avem pus planșul peste parter.

7. Proiectul **Achiziționarea și echiparea unei mașini pentru cantina socială** în vederea transportării mâncării în condiții optime, în valoare **16.300 Euro.**

8. Proiectul **“Implicarea face diferența”**, în valoare de **5.122 Euro.**

9. Proiectul **“Fii voluntar pentru comunitatea ta!”**, în valoare de: **1.535 Euro.**

10. Proiectul **„În lumea virtuală: Educație sigură și inteligentă”** ce se va desfășura pe o perioadă de 3 ani, în valoare de **15.172 Euro.**

11. S-a depus spre finanțare **Proiectul Dezvoltarea sistemului de panouri fotovoltaice pentru Casa Frențiu și Centrul after school de la Ioaniș** în valoare de **77.200 euro.**

(Adela POPA-GHIȚULESCU, Coordonator).

CEO Catering este o altă poveste de succes care continuă misiunea socială alături de restul proiectelor demarate de Caritas Eparhial Oradea.

În cifre: **31.995** de porții livrate, **20** de persoane vârstnice căror le-am trecut pragul zilnic, peste **100** de angajați din companii cărora le-am asigurat zilnic o masă caldă, circa **50** de copii preșcolari cărora le-am asigurat masă completă, zilnic și, în medie, **1.260** de clienți care au apelat la serviciile noastre. Profitul obținut din activitatea de catering contribuie la susținerea proiectelor sociale demarate de asociație pentru susținerea persoanelor defavorizate.

CEO Student poate fi descris drept o facilitare modernă de cazare care deservește un număr de **9** tineri studenți ai Universității din Oradea, la prețuri “studentești”. **(Miruna MOZA, Manager economic).**

La sfârșitul anului 2021, Caritas Eparhial Oradea are **36 de angajați și 230 voluntari.**

Pr. Olimpiu TODOREAN
Președinte

INVITAȚIE

Parohia Greco-Catolică "Sfântul Gheorghe" vă invită, cu ocazia sărbătoririi Hramului bisericii și a celor **20 de ani de la consacrare**, la **Acatistul Sfântului Gheorghe** urmată de *Parastasul pentru morți*, **sâmbătă 30 aprilie ora 18.00, a.c.**, și la **Liturghia Arhierească, duminică 1 mai a.c., ora 11.00**, în strada Louis Pasteur, 26.

Cu această ocazie vor fi aduse moaștele Sfântului Mare Mucenic Gheorghe de la Biserica "Sfântul Gheorghe", Olosig, Oradea.

Vă așteptăm cu drag!

Pr. Olimpiu TODOREAN

INVITAȚIE

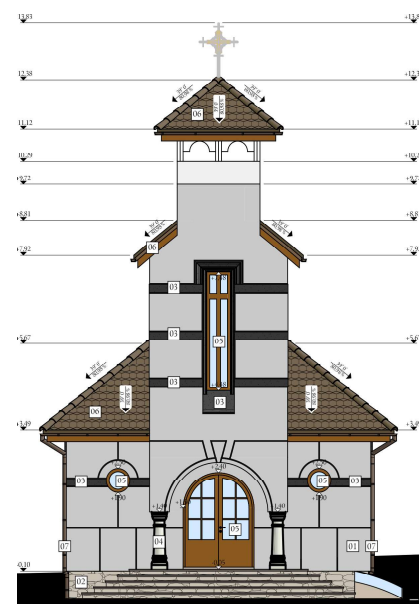
Parohia Greco-Catolică "Fericitul Valeriu Traian Frențiu" vă invită la sfințirea locului, prin punerea pietrei la temelia noii biserici ce se va construi în Cartierul Tineretului.

Evenimentul este prilejuit de împlinirea, la 3 mai 2022, a **100 de ani** de la numirea ca episcop de Oradea a Preasfinției Sale Valeriu Traian Frențiu (3 mai 1922) și dorește marcarea acestui moment aniversar printr-un gest concret de sfințire a locului unde se va construi viitoarea biserică ce va avea hramul "Fericitul Valeriu Traian Frențiu".

Slujba de sfințire va fi celebrată de **PSS Virgil Bercea, marți, 3 mai 2022, la orele 18.00**, în Cartierul Tineretului. (În Cartierul Tineretului se ajunge din Calea Clujului, la ieșirea din oraș, se face stânga în sensul giratoriu).

Vă așteptăm cu drag!

Pr. Olimpiu TODOREAN

Revista VESTITORUL

Își aniversează cei 30 de ani de la reparație

În organizarea Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolică de Oradea, va avea loc aniversarea revistei de cultură creștină **VESTITORUL – 30 DE ANI DE LA REPARIȚIE**, în ziua de joi, 26 Mai, a.c., ora 18.00, în Sala Mare a Primăriei Oradea. Despre trecutul și prezentul revistei vor vorbi: P.S.S. Dr. Virgil Bercea, Pr. Olimpiu Todorean, Dr. Ioan F. Pop.

Tot cu acest prilej vor fi lansate cărțile scriitorului și eseistului Ioan F. Pop, *Solocvii inutile*, Ed. Caiete Silvane, Zalău, 2019 și *Poemele Umbrei*, Ed. Cartea Românească, București, 2021.

Vă așteptăm cu drag!

Pr. Olimpiu TODOREAN

Revista Vestitorul urcază, cu prilejul Sărbătorii a Paștelui, tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

LOC POETIC

ION POP

CINA

Nu voi mânca, nu voi bea-n seara asta
pe terasa din fața mării –
prea mare-i tăcerea de sub roșul apusului,
apele-s mute și negre, orice mișcare a mâinii
prin aer rămâne, ca scrisă.

Mi-e teamă, Doamne, ca, rupând acum pâinea,
să nu mă trezesc rostind
„Acesta este trupul meu
ce pentru voi se frânge
spre iertarea păcatelor”.

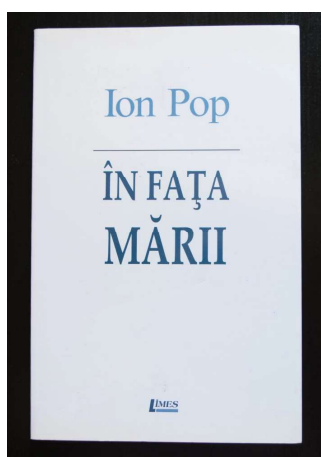
Frică mi-e foarte să nu cutez,
luând apoi paharul cu vin, și să zic:
„Beți dintru acesta toți,
acesta e sângele meu,
ce pentru mulți se varsă.”

Mi-e teamă, Doamne, de-o oră
în care să-ncremenesc
acum, când marea m-aude
doar cu timpanul ceresc,

mi-e teamă să nu uit de mine,
o, cu mult, mult prea curând,
acum, când e toamnă în ceruri,
și noapte e și pe pământ.

De-o rană mai mare mi-e frică
în care-aș putea îngheța,
cu sângele curs de pe limbă,
cu trup frânt și cu inima grea,
vorbind despre mine cu spaimă,
ca despre altcineva.

(din vol. *În fața mării*, 2011)

Citește cu Zena ...

„Sfârșitul șoaptelor, Decembrie 1989”

Cartea „Sfârșitul șoaptelor, Decembrie 1989”, semnată de Ruta Sepetys, este o ficțiune istorică bine documentată, destinată adolescenților, pe care am citit-o și doresc să v-o recomand cu mult drag.

Povestea are loc în perioada comunistă și se învârtă în jurul lui Cristian Florescu, un elev de 17 ani, care are o soră mai mare lucrătoare în fabrică, un tată muncitor, un bunic bolnav, dar cu multe opinii împotriva regimului, și o mamă menajeră la o familie de americani angajați la Ambasadă.

Într-o zi, după ore, Cristian este chemat în biroul directorului, unde îl așteaptă un agent al Securității, care aflase că băiatul, în timp ce își aștepta mama să iasă de la serviciu, s-a întâlnit cu fiul americanilor, un tânăr de aceeași vârstă. Cristian a comunicat cu el în limba engleză și i-a oferit un timbru românesc, în schimbul cărui a primit un dolar american. Pentru Securitate, gestul lui Cristian se dovedește a fi scuza perfectă pentru a-l constrânge să lucreze pentru „sistem”. Astfel, Cristian devine informator, trebuind să furnizeze informații despre viața personală și despre posesiunile familiei de americani pentru care mama sa lucrează, în schimbul unor medicamente pentru bunicul bolnav.

Tânărul crede că este mai inteligent decât Securitatea, deși este foarte bine monitorizat de diverși informatori. În timp, începe să dezvolte o ură tot mai mare pentru regim, scriindu-și gândurile într-un jurnal. În peisaj apare și Liliana, o tânără tăcută, de care băiatul se îndrăgostește. Dar cum angajamentul său îl presează enorm, îi ocupă o mare parte din gânduri și îi strică relația cu fata.

Sunt prezentate și gândurile bunicului lui Cristian, un filozof înnăscut și o persoană controversată, singurul susținător al băiatului în pasiunea sa - aceea de a scrie. Bătrânul vorbește mult împotriva regimului, face glume pe ascuns și spune lucruri pe care nici măcar restul familiei nu le aprobă. Toate acestea schimbă major soarta familiei.

Apar multe întorsături de situație, povestea întinzându-se pe parcursul a câtorva luni ale anului 1989, până la Revoluție și puțin după încetarea acesteia.

„Sfârșitul șoaptelor, Decembrie 1989” este una dintre cele mai captivante opere citite în ultimul timp. Acțiunea este bazată pe fapte reale, iar autoarea s-a documentat foarte bine în scrierea acesteia. M-am putut transpune foarte ușor în poveste, dând pagină după pagină și simțind zeci de emoții deodată, în vreme ce în fața ochilor mi se creiona viața anilor ‘80, văzută din perspectiva unui adolescent cu o soartă tristă, care nu se mai putea încrede nici măcar în propria sa familie. Nu am putut să las din mână volumul!

Dacă și voi aveți peste 14 ani, sunteți pasionați de istorie sau pur și simplu sunteți curioși să aflați informații despre modul în care regimul comunist a afectat viețile a milioane de oameni din țara noastră, vă recomand cu mare drag să lecturați această carte. Sigur nu veți regreta!

Eu sunt **Zena Pop-Cohuț**, elevă a Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” și o cititoare împătimită. Îmi place să împărtășesc această pasiune și cu cei din jurul meu și, de aceea, vorbesc despre cărțile citite pe canalul meu de *Youtube* și pe blogul meu *bookrhapsody.ro*.

Revista „Vestitorul” recomandă...

Expoziții

Iubitorii de artă și de frumos pot să admire, și în luna mai, o sumedenie de expoziții permanente sau temporare, dar deopotrivă interesante...

Expoziții felurite

Printre expoziții se numără cele permanente din cadrul **Muzeelor memoriale** Ady Endre, Aurel Lazăr și Iosif Vulcan.

În **Turnul Primăriei**, poate fi văzut, pe niveluri, „ceasul mamă”, mai precis mecanismul orologiului care cântă la ore fixe „Marșul lui Iancu”, ciocane uriașe funcționale, care bat de câte trei ori la fiecare sfert de oră.

Tot aici, doar până în data de 5 mai, pot fi văzute lucrări fotografice, în cadrul expoziției „Epoeei ucraineană”, dedicate artiștilor din Ucraina.

O panoramă a orașului se desfășoară în fața celor care ajung până în vârful turnului, unde există și un

telescop.

La **Galeriile Reperaj din Cetate**, în prima parte a lunii mai, o expoziție-manifest este de asemenea dedicată țării încercate de război, denumirea „Salva Ucraina” fiind un joc de cuvinte inspirat din expresia „Slava Ukraini” (Glorie Ucrainei), care face referire la salvarea Ucrainei și prin artă. Lucrările realizate de artiști din Oradea și din țară sunt diverse: de la picturi, sculpturi și grafică, până la printuri și instalații.

Muzeul Țării Crișurilor serbează 150 de ani de muzeografie orădeană cu o expoziție de documente, registre vechi, fotografii de epocă, instrumente utilizate de muzeologii bihoreni de-a lungul timpului, precum și obiecte dintr-o colecție veche, „Ipolyi”, numită după episcopul romano-catolic de Oradea, Arnold Ipolyi (1823-1886), care a donat orașului prin testament numeroase piese unicate.

Teatru

Cum în ultima vreme, restricțiile pandemiei au fost ridicate, a fost prilej de organizare a mai multor evenimente mult așteptate de orădeni și turiști care vizitează urbea.

Dintre evenimentele ce urmează să aibă loc în luna mai, unele merită o atenție sporită.

Renumita „Carmen”

Printre cele mai atractive se anunță „Carmen”, nuvela lui Prosper Mérimée, devenită renumită mai ales prin ritmurile și muzica de Bizet. Povestea va fi transpusă într-un spectacol, prin pași de balet, în data de 25 mai, de la ora 19, la Teatrul Regina Maria.

Protagoniști vor fi artiștii de la Ansamblul de balet al Operei Vox și de la Ansamblul de balet al Operei Maghiare din Cluj-Napoca, precum și elevii ai Liceului de coregrafie și artă dramatică „Octavian Stroia”, tot din Cluj-Napoca. „Când auzi de personajul Carmen, nu poți rămâne indiferent, fie că-ți inspiră tandrețe sau dramatism deopotrivă, sentimente dintr-o altă epocă!”, transmit organizatorii.

Bilete se mai pot cumpăra pe site-ul ticketstore.ro.

Invitație la râs

„Clătite cu minciuni” este o altă propunere de delectare, mai ales că reprezentația teatrală este pusă în scenă de actori iubiți de publicul românesc: Adrian Păduraru, Corina Dănilă, Anca Țurcașiu, Andrei Duban, Ada Navrot, Afrodita Androne, Orodol Olaru. Reputatul regizor Dan Tudor revine astfel în lumina reflectoarelor cu cea mai actuală comedie a anului, cu jocuri la nivel înalt, aventuri politice și un salvator... mincinos. Spectacolul se ține la Casa de Cultură a

Sindicatelor, în **19 mai, de la ora 19.00.**

Cărți, dezbateri și concert regal

Oradea va găzdui în premieră Conferințele „Dilema Veche”, realizate în parteneriat cu publicația omonimă fondată de Andrei Pleșu. Dezbaterile și serile culturale vor avea loc în perioada 12-15 mai, în Cetate, la Casa Darvas, în muzeele din oraș și în Palatul Baroc.

Între **11 și 15 mai**, în Piața Unirii va ajunge Târșul de Carte Gaudeamus, iar pe finalul lunii tot aici va avea loc un „concert regal”, cu Orchestra și Corul Filarmonicii, la aniversarea vizitei Regelui Ferdinand și a Reginei Maria în Oradea (23 mai 1919).

Tineri la Filarmonică

Tot în luna mai, la Filarmonica de Stat, va avea loc un concert cu tineri invitați ca soliști, care vor urca pe scenă alături de muzicienii instituției. Acest eveniment face parte din proiectul cultural „Fil Nouveau / Feel Young”, lansat de Filarmonică pentru susținerea și promovarea tinerelor talente din România. Elevii și studenții care s-au înscris au fost selectați în urma unei audiții *online* de către o comisie de specialitate, după care a fost pregătit repertoriul, iar apoi au urmat repetițiile. Toate acestea, în pregătirea concertului din 26 mai, de la Sala Enescu-Bartok, unde tinerii așteaptă încurajările publicului prin cât mai multe aplauze...

Film și șezătoare

Biblioteca Județeană Gheorghe Șincai îi invită pe francofili joi, 5 mai, la un film francez: *Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain*, o comedie romantică cu Audrey Tautou.